

Nepartinis Lietuviu Laikraštis  
Semanario Litvano Independente  
**Konstantas Uckus**  
LEIDEJAS  
Atskiras Numeris \$300  
S. Paulo, R. da Moóca,  
1721  
Telefonas 3-2056

# LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS

— JORNAL — LITVANO — ECHO —

14 Nepartinis Lietuviu Laikraštis  
Semanario Litvano Independente  
José Leite de Salles  
Redactor-Chefe  
S. Paulo, Rua da  
Moóca, 1721  
Telefonas 3-2056

XI Ano - metai

Brazilija—São Paulo 1940 m. Balandis — Abril 20 d

2523862 Nr. 16 (525)

## Karas Norvegijoje vyksta visu smarkumu

Italija pasirengusi karui. - Belgija ir Olandija stiprina savo sienas.  
Balkanuose neramu. - Baisus musiai Norvegijoje.

POPIEZIUS KREIPŠIS I KAR/AU-  
JANCIAI VALSTYBES

Vatikano galva Popiežius kreipšis i kariaujančias valstybes, prašydamas, kad jos nebombarduotų atvirų miestų ir nežudytų civilių gyventojų, vaikų ir moterų.

GYVENIMAS SUDRASKYTOJE  
LENKIJOJE

Havas praneša, kad sudraskytoje Lenkijoje gyvenimas dabar nepakenčiamas tiek rusų, tiek vokiečių valdomose srityse. Mirtingumo skaičius žmonių esą pasiekęs 75%. Žmonėms truksta maisto, neturi ką valgyti, tai piama paskutinis savo gyvulus, kad galėtų iš ko maitintis. Panašus skurdas ir Vilniaus krašte. Cia Lietuva kas menėsi išleisti po vieną milijoną litų selpti skurstančius šio krašto gyventojus. Atėjus pavasarui toji parama esanti dar labiau pasidarė reikalinga, nes reikalinga ne tik žmonėms valgyti, bet ir laukai apšėti.

LIETUVOS PREKYBOS SUTARTIS  
SU VOKIETIJA

Šią savaitę Lietuvos vyriausybė pasirašė naują prekybos sutartį su Vokietija. Pagal šią sutartį Lietuvos prekyba i metus siekianti tik su Vokietija ligi 280.000.000 litų. Lietuva i Vokietija parduos daugiausia ūkio ir maisto produktų, o iš Vokietijos pirksianti įvairių pramonės išdirbinių.

BRAZILIJOS RESPUBLIKOS PRE-  
DENTO GIMIMO DIENA

Balandžio 19 dieną Brazilijos Respublikos prezidento Getulio Vargas gimimo diena. Šią progą Respublikos prezidentas sveikino ir jo nuopelnus tauta pažymėjo visa Brazilijos spauda.

ANGLU KARIUOMENE NORVE-  
GIJOJE

Anglų kariuomenė i Norvegiją tebevežama. Atvežta anglų kariuomenė i Norvegiją susivienija su norvegų jėgomis ir kariauja prieš vokiečius. Vokiečiai taip pat visokiais budais stengiasi prisitautyti daugiau savo jėgų Norvegijon. Jie gabena laivais ir lėktuvais.

VOKIEČIAI OKUPOUJA NORVE-  
GIJA.

Berlyno žiniomis, nežiurint, kad karas Norvegijos pakraščiuose eina smarkus, o sausumoje vokiečiai žengia i prekį. Tos patios žinios praneša, kad Oslo apylinkė jau visa užimta vokiečių. Be to, pranešama, kad vokiečiai priejo prie Svedijos sienos.

### Formuojama Romos-Berlyno-Maskvos asis?

KAS LAIMES SI KARA — DE-  
MOKRATIJA AR DIKTATURA

Prieš kokius metus ir daugiau laiko visa pasaulio spauda rašė, kad rengiamasi karui kad kilsių Europoje karas, kuris bus daug didesnis, negu praėjusis didysis karas. Karą jau turime. Šio karo bandymai prasidėjo gan senai, Afrikoje, po to Ispanijoje ir tęsiasi tolyn. Šiandieną karas eina labai smarkus šiaurės Europoje, kuris be abėjos išspręs Europos likimą. Kas ši karą laimės, sunku pasakyti, bet, kaip matosi, kariauja dvi priešingos grupės: demokratijos ir diktatūros blokas. Kas ši karą laimės, priklausys ir tolimesnė pasaulio taika. Jei laimės diktatūros, be abėjos, mažai kas turės džiaugtis. O laimės demokratija, tai ji suteiks laisvę ir saugumą kitoms tautoms. Na, šitas karas, tai bus sprendimas.

LONDONAS. Anglų laikraščio

«New Chronicle» korespondentas praneša, iš Budapesto, kad Vokietija esanti tikrai pasirengusi daryti panašų žygi, kaip ir Skandinavijoje, ir Balkanuose.

NUSAUTAS HIMLERIS

Iš Svedijos pranešama, kad šiomis dienomis Danijoje nūautas Vokietijos gestapo (slaptos policijos viršininkas) Himleris. Jam esą paleistas buvo šuvis tiesiai i burną.

DEMONSTRACIJS PRIES ANGLUS

United Pres agentura skelbia, kad Italijos didesniuose miestuose vyksta didelės demonstracijos prieš anglus. Tai dirva, kuri parengiama Musolinui ištotti karui prieš sąjungininkus.

RIO DE JANEIRO. Brazilijos

vyriausybė tariasi su Cilės vyriausybė dėl prekybos sutarties sudarymo.

LONDONAS. Balandžio 12 d.

Vokietijos karo laivynas prarado 7 savo karinius laivus prie Norvegijos krantų. Apskaičiuota, kad nuo pat pradžios vokiečių kompanijos prieš Skandinaviją, vokiečiai neteko apie 30 laivų kurie nugarmėjo su žmonėmis ir ginklais.

LONDONAS. Havas skelbia, kad

Sovietų Rusija pradėjusi placia prekyba su S. Amerika. Esą Rusija Amerikoniškoms prekėms rėmsianti Vokietija. Mat, Vokietija dabar negali gauti jokių prekų iš užsienių.

AR SUSITARS HITLERIS MUSO-  
LINIS IR STALINAS

Manoma, kad dabartiniame kare prieš sąjungininkus susidarys blokas Hitlerio - Musolinio ir Stalino. Šiomis dienomis Hitleris yra pareiškęs, kad Romos Berlyno asis pradėdama dar labiau stiprinti. Spėjama, kad prie tos asies prisidės ir Maskva. Jei taip, tai šioji asis galės sukaustyti Europą.

ITALIJA GALI GREITA/ STOTI  
KARAN

Italijoje eina pasirengimas karui. Telegramos praneša, kad Italijos karo štabai palaiko artimų kontaktų su vokiečių kariniais sluoksniais. Italijos istojimas karan skaitomas dienos klausimu. Dar lukuriuojama tik, kaip Hitleriui pasiseks Norvegijoje.

BELGIJA IR OLANDIJA STIPRI-  
NASI

Pavojus yra visoms mažoms valstybėms. Dideliame pavojuje dabar yra Belgija ir Olandija. Mat, vokiečiai kariauja ne tik su norvegais, bet ir su prancuzais. Vokiečiai, jei tik pavyks Skandinavijoje isitvirtinti, puls Prancuzija. O šitas puolimas tik galimas per Belgija ir Olandija. Dėl šitos valstybės dabar stiprina savo sienas ir ginti nuo užpuolikų.

Balkanų valstybės jaučia irgi

dideli pavojų. Pastaruoju metu ypač Jugoslavijoje pasireiškė tas pat, kas buvo ir Norvegijoje. Cia pripludo daugybė vokiečių turistų kurie yra uniformuoti. Spėjama, kad Jugoslavija busianti pirmoji po Skandinavijos kraštų, kurią Hitleris puls. Todžiu, karo mašina užtaisyta visuose Europos kamuose. Ir ji, kaip matyti suliepsnos i dideli ir baisų

karą. Žinoma, galima būtų jo išvengti, jei tik vokiečiai sąjungininkai iverktų. O jei Hitleris laimės karą Norvegijoje, tai tada suliepsnos ir kitos valstybės.

VASINGTONAS. Amerikos senatas patvirtino istatymo projektą, kuriuo paskyrė karo reikalams 223 milijonus dolerių.

NUSKENDO VOKIECIU LAIVAS  
«BREMENAS»

Didžiausias vokiečių keleivinis laivas «Bremenas» šiomis dienomis nuskandintas ties Norvegijos pakraščiais, kuris gabeno 15.000 kareivių iš Vokietijos i Norvegiją. Laivas nuėjo i dugną su visais žmonėmis. Štai kaip dabar kariaujama. Tukstančiai iš karto žmonių žudoma!

KARAS NORVEGIJOS PAKRASCI-  
UOSE.

Karas Norvegijos pakraščiuose vyksta labai smarkus. Cia daugiau kariaujama jurose ir kariauja anglai su vokiečiais. Jau kelinta diena eina smarkus mušiai prie Narviko. Buvo pranešta, kad anglai jau ši miestą užėmė, tačiau šios žinios atšauktos, nes dar čia tebevyksta gan smarkus susirėmimai.

PIRMAS SAUSUMOS  
MUSYS ANGLU SU VOKIEČIAIS

Balandžio 19 d. Norvegijoje ivykė pirmas sausumos musys tarp vokiečių ir anglų kariuomenės. Vokiečiai liko sumušti. Iki šiol anglai su vokiečiais musiesi tik juroje.

ANGLU IR VOKIECIU ORO  
NUOSTOLIAI.

Neutralės žinios skelbiamos, Jonui Petrauskui.

kad nuo balandžio 7 dienos iki balandžio 17 d. buvo numušta anglų lėktuvų 22, o vokiečių 28 numušti ir 19 sugadintų, kurie nebegrizo i savo bazę.

SVEICARIJA MOBILIZUOJASI

Sveicarija paskelbė mobilizaciją. Pastaruoju laiku ji nutarusi pašaukti prie ginklo 55.000 vyrų. Iš to matosi, kad Europoje padėtis labai itempta ir nei viena valstybė neturi jokių garantijų, kad liks neužpulta.

RUMUNAI VEIJA VOKIECIUS  
LAUK.

Rumunijos vyriausybė griežėsi griežtų žygių prieš vokiečių antplūdį. Vyriausybės parodymu vėjami visi vokiečiai, neve turistai lauk iš Rumunijos.

S. PAULO STADIJONO ATIDARY-  
MAS

Balandžio 27 d. ivyks S. Paulo Stadijono atidarymas, kuris pavestas São Paulo Interventoria us Adhemar de Barros garbei. Stadijonas dar tik baigtas statyti Parque Pacembu ir yra didžiausias visoje P. Amerikoj.

LAISKAI REDAKCIJOJE

Petrui Keiteriui (grįžęs), Albinui Bitinui, Juozui Ostaškiui, Kaziu Sarkauskui, Jonui Sablevičiui, V. Romano. J. Pikauskas, S. Leščinskui. A. Jurkšai, J. Zauberui S. Paulauskas, A. Kučinski. J. Kirkliauskui, I. Sileikiui, Juozui Sūnkaičiui, V. Bikiui, J. Roman P. Miškiniui, A. Medeneckui, J. Vaitkevičiui. K. Stakėnui, Pranui Andruškai, L. Baltrunui, Kaziu Ražukui, K. Diliui, J. Marmo J. Vižintui, J. Aiškiniui, Agotai Naceviečienei, J. Balčiūni, K. Sukaičiui, M. Lukoševičiui, Ig. Sileikiui, Ladžiui, Baltušiai J. Jakučionei, D. Grabauskui, B. Norkuvienei, L. Rubeliauskienei, Jonui Petrauskui.

## Dr. M. Fucs

Su didele praktika didžiausioje New Yorko ligoninėse, Asistentas Profesoriu Silbert ir Peterson New Yorko ligonine ir Prof. Rubens Monn Sinai ligonines.  
Specialybe: Operacijos, Moteru ligos, Slapumo kanalu, insktu ir šlapimo pusles uždegimai, Endoscopia. Venu išsiplėtimas, Hemoroidai ir hydroceles gydoma be operacijos ir skausmo. Trumpos ir ultra violetines bangos.

CONSULTOIJA:

Rua José Paulino No. 485. Pirmą ligonius: nuo 2 su  
puse iki 7 su puse vakare  
Telefonai 5-6885 ir 4-6307



# Kodėl žlugo Lenkija

Mums, ne tik artimiems Lenkijos kaimynams, rašo «Pasaulio Lietuvis», ir turejusiems bei tebeturintiems su lenkais tiek ivairių istorinių ir kitokių kaimyniškų santykių, tas klausimas negali nebūti idomus.

Kiekvienas žviesesnis lietuvis turėtų tuo klausimu susidaryti sau aiškesnę labiau pagrįstą nuomonę, negu tos, kurias mes galime išskaityti iš dieninės spaudos skilčių.

Nuomonių tuo tuo klausimų galima rasti daug kaip pačių lenkų, taip ir nelenkų tarpe. Jos yra ivairios, daugiau ar mažiau panašios iteisybę, bet, rodos, kad iš visų jų galima išvesti kai kurias lenkams labai budingas savybes, kurios labiausia tinka išaiškinti klausimui, kodėl Lenkija keturis (kiti skaito kad septynis) kartus didesnė už Lietuvą, žlugo.

Pirmiau panagrėnkime priežastis, kurias patys lenkai nurodo kaip tinkamas savo nelaimėms išaiškinti. Prof. dr. A. Levickis savo standartiniame veikalė «Zarys historii Polski» pirmų trijų Lenkijos padalinimų priežastis suveda i šiuos punktus: 1). pikta kaimynų valia; 2). geografinė arba geopolitinė padėtis; 3). žalinga valdžios forma ir kitos mažiau svarbios.

Lenkija turėjo ir šandien tebeturi du didelius kaimynus — Vokietija ir Rusija, kurios juk sugalvojo ir ivykde pirmus ir taip pat paskutini Lenkijos padalinimus. Vadinas, jie labiausia kalti dėl visų Lenkijos nelaimių. Ar šitas argumentas itikinantis? Mums atrodo — ne.

Beveik nerasi kaimynais gyvenančių valstybių, kurios neturėtų ar nebutų turėjusios viena kitai blogų norų, nebutų parodžiusios viena kitai blogos valio — bet kas iš to? Tasyinės, karai, varžytinės tauty ir valstybių tarpe trunka šimtų šimtų metų, o tos valstybės kaimynai vis tebegyvena, tebeegzistuoja.

Jei neskaityti išnykusių dažnai nenatūralių teodalinų valstybių junginių, naujaisiais laikais tokio valstybių išnykimo fakto, kaip Lenkija, iki 1914 metų istorija nežino. Ta istorija žino eilę atsiradusių, atsikurusių senųjų valstybių: Balkanų valstybės, Italija, Belgija Norvegija, Airija, Islandija. Buvo valstybių, žlugusių nelygioj kovoj ir sunkiai pavergty, bet nebuvo taikingai pasidalintų. O tas, būtent, „taikingo pasidalinimo“ o nenugalėjimo faktas ir sudaro svarbiausią šio istorinio fenomeno savybę.

(Toliaus bus kitos Lenkijos žlugimo priežastys)

Pikta Kaimynų Valia

# Progresuoja São Paulo Miestas

São Paulo miestas yra šio miesto sostinė. Tai didžiausias pramonės miestas visoje Pietų Amerikoje. Ši miestas sudaro išties fabrikų kvartalai. Tik pažvelgti, mestai aki i Mooca, Ipiranga, Agua Branca, Belém ir kt. miesto rajonus, pastebesime tik didžiausių kaminių eilę. Tai vis fabrikai, kurie diena-nakti duzia, kuriuose dirba tukstantai darbininkų, o taip pat ir daugybė lietuvių. Lietuvių São Paulo miesto ivairiuose fabrikuose priskaitoma apytikriai apie kokius 9-10 tukstančių. Yra daug tokių fabrikų, kur lietuvių kad ir nesudaro daugumos, bet labai didelę jų dili. Tai pažymėtinas alaus fabrikas Antartica.

Pastaraisiais metais São Paulo miestas pradėjo dar labiau progresuoti. Cia statomi nauji fabrikai, plečiama pramonė, o šalia to, eina labai gva miesto namu statyba ir miesto gražinimas.

Miesto rajonai, kur nėra fabrikų, kur statyba buvo sena, gatvės siauros, dabar viskas griunama, gatvės platišamos, kasdieną dyksta nauji rumai, dan-

goraižiai. Kur anksčiau stovėjo seno stiliaus namai, dabar jie griunami ir plediamos gatvės, miesto aikštės sujungiamos placiomis ir gražiomis alėjomis. O šalia tų alėjų dygsta puikiais namai, apartamentai. Jei iki šiolei savo didumu ir grožiu skaitėsi Martinelli rumai, tai šandien šie rumai tik savo nestilingu aukščių praška, o oiaip grožiu jis lygintis negalui su šiais laikais statomais namais, kurie pasižymi tikru grožiu.

Namų statyba daugumoje vykdoma privačių kompanijų ar kapitalistų. Tačiau i São Paulo miesto progresą didelį pastangų ir kapitalų deda ir pati São Paulo miesto valdyba, kuri atperka namus ir žemės sklypus siaurose gatvėse ir platina gatves, daro aikštes ir jau tokiose vietose atsistoja nauji rumai, nauji pastatai, kurie pagražina miestą.

São Paulo miestas smarkiai progresuoja ir auga. Lietuvių šiame mieste taip pat nesnaudžia Zodžiu, su visu miesto progresu, eina i preki ir lietuviška kolonija.

# Falsifikavo Svetimsaliu Dokumentus

Brazilijon imigracija yra suvaržyta. Tačiau nežurint to, daug svetimsalių nelegaliu budu yra pakliuvę iš šių teritorijų. Kad būtų sutvarkyti svetimsalių reikalai šiame krašte ir kad daugiau neplauktų svetimsaliai nelegaliu keliu i šią valstybę. Brazilijoje vyriausybė, apart suvaržymo imigracijos, išleido dar specialų dekretą, kuriuo patikrinami visi čia apsigyvenę svetimsaliai: ar jie legalus, ar ne. Tam tikslui nustatyta, kad kiekvienas svetimsalis išimty tam tikrą svetimsalio pasų ir padarytų atitinkamoje istaigoje, Svetimsa-

liu Delegacijoje, savo registraciją arba legalizaciją. Pradėjus šitą dekretą vykdyti, atvažiuavę svetimsaliai nelegaliai atsiderę kelbioje padėtyje. Mat, nelegalus negali gauti svetimsalio paso. Tokiems atsirado „specialistų“ kurie tuo pasinaudodami, pradėjo iš žmonų traukti pinigus pasaukiškoms sumoms. Be to, jie parengdavo svetimsallams atvykimo dokumentus (šamadas) su kuriais svetimsalis kad ir imigracija uždaryta, galėdavo atvažiuoti Brazilijon ir čia jau tokius svetimsalius sutikdavo miuėti „specialistai“ jiems pareng-

— BERLYNAS. Hitlerio isakymu suimtas ir sušaudytas vokiečių pulkininkas Felix von Voenichorn, generalinio štabo karininkas. Jis pasipriešino plauui okupuoti Skandinavijos valstybes pareikšdamas, kad šis žygis prazudysias Vokietija militariniai ir sugriausias jų ekonominiai. Tai būtų baisus nusikaltimas, už kuri atkentėti turėsianti vokiečių tauta.

— BERLYNAS. Vokietijos spauda ir radio skelbia, kad Islandijos sala Atlanto vandenyne ir Grenlandijos šiaurėje jeinančios i vokiečių interesus. Sie pareikšimai sukėlė pasipiktinimo Islandijoje, kuri, kaip jau pranešėme, pasiskelbė nepriklausoma valstybe, Grenlandija labiau linksta i Amerika, negu i Europa, kadangi ir geografinė jos padėtis yra Amerikos zonoje.

— ROMA. Italų spauda puola sąjungininkus ir sako, kad Italija greitai stosianti karan Vokietijos pusėje. Italijoje pradėti kariuomenės manevrai ir investuoto maito kortelės. Mėšos italai gauna tikrai 3 kartus i savaitę Italų laivynas sutrauktas prie Dodekaneso, kad sutrukdytų sąjungininkų veiksmus Balkanuose. Argi Mussolini rimtai manytų suristi Italijos likima su Hitlerio likimu?

— RIO DIDELI komunistsų mokslą atidengė Rio policija prieš dabartinę krašto santvarką. Policijos agentai iejo i komunistsų tarpą ir ją išsprogdino iš vidaus. Suimti vadai, spaustuvės, slapta radio stotis. Yra suėmimų visuose estaduose. Šio ty. Rasti archyvai žymiai palengvina policijai darbą.

— LA PAZ. Bolivijos Anduose hitlerininkai išklė kelias vokiškas vėliavas su svastika. Vyriausybė isakė vėliavas nuimti. Tai vokietininkai pakėlė dideli triukšmą. Pasivirtina tiesa, kad užsienioose gyvenančių vokiečių didelė dauguma yra nuo pakautisio ligi padų hitlerininkai. Tik ko jie nevažiuoja i vokišką rojų, o kiticims drumstia ramų ir laisvą gyvenimą?

davo legalizacijos kadernetas. Už tokius patarnavimus minėti asmenys imdavo tiesiog pasakiškas sumas: po 10, po 20 ir net po šimtus kontų. Asmenys atvykę i Brazilija nelegaliai ir išimę svetimsalių knygutės, manė, kad jau jie yra sutvarkę savo popieras kaip reikalinga. Tačiau Rio de Janeiro policija surado šitokių „specialistų“ lizdą ir vieną jų „vadą“ Mannfredo Krugeri areštavo. Jo rakšinėje padarę kratą ir pasirodė, kad jisai neteisingu budu yra atgabenęs iš užsienio daug svetimsalių iš kurių yra paėmęs daugybę pinigų.

Dėl šios ataros Rio de Janeiro policijos viršininkas Felinto Muller isakė praveisti stropų tardymą. ir kaltininkus nubausti už toki istatymo peržengymą, žmonių pinigų viliojimą ir pn. Be to, Policijos Viršininkas atkreipė dėmesį ir kiekvieno estado policijos, kuri išdavinėja svetimsalių kartelas, kad taip pro pirštus šio darbo neleistų, o griežtai laikytusi tvarkos ir tikrintų svetimsalio pristatytus dokumentus. kad jie nebutų falsifikuoti kad jie tikrai todytų svetimsalio atvykimą ir jo legalumą čia Brazilijoje.

Atrodė, kad dabar bus laikomasi griežtos tvarkos ir nelegaliai atvykę, kaip žemdirbiai ar turistai negaus knygučių kol jų bylos neperžiūrės Vidaus ir Teisingumo ministerija.

# Rio de Janeiro ir ten gyvenanti lietuviai

(Ziupsnelis ispuodiu)

(Tasa is ar. 15) Rasydamas apie Rio de Janeiro mieste ir tenai gyvenančius lietuvius, pirmoje eileje daviau keletą ispuodžių iš Caxias lietuvių kolonijos. Tas, gal but ir neuosekle atvykus i Rio, tuojaus «persikelti» i priemiesti. Tai dariau dėl to, kad pačiame mieste manau apsisoti ilgesni laiką, nes čia didesnė lietuvių kolonija čia koncentruojasi lietuvių kultūrinis gyvenimas, čia organizacinis gyvenimas juos jungia. Riječiai nesnaudžia visuomenini ai, jie taip pat turi savo organizaciją, savo salę ir apie šią organizaciją koncentruojasi visas Rio lietuvių visuomeninis gyvenimas.

Padėti kitam, kaip teko pastebėti, riječiai neatsisako. Zodžiu, Rio de Janeiro lietuvių, (toks yra susidaręs ispuodis), kad jie visi gyvena lyg viena šeima, kad jų visų rupesti yra bendras.

oooOooo

— ROMA. Italų spauda puola sąjungininkus ir sako, kad Italija greitai stosianti karan Vokietijos pusėje. Italijoje pradėti kariuomenės manevrai ir investuoto maito kortelės. Mėšos italai gauna tikrai 3 kartus i savaitę Italų laivynas sutrauktas prie Dodekaneso, kad sutrukdytų sąjungininkų veiksmus Balkanuose. Argi Mussolini rimtai manytų suristi Italijos likima su Hitlerio likimu?

Riječių lietuvių kolonija nors nedidelė, išsklaidyta, bet organizacinis gyvenimas juos jungia. Riječiai nesnaudžia visuomenini ai, jie taip pat turi savo organizaciją, savo salę ir apie šią organizaciją koncentruojasi visas Rio lietuvių visuomeninis gyvenimas.

Kelis kartus teko buvoti Rio de Janeiro mieste, tiek atvažiuojant, tiek ir išvažiuojant, nekuomet nebūni vienas.

Prieš teois melus Rio de Janeiro lietuvių sumanė ikurti organizacija. Anksčiau, dar rodos apie kokius 1928 - 29 metus tenai buvo ikurta organizacija. Bet ilgai negyveno. Lietuvių, kurie tenai buvo apsigyvenę išsiskirstė, išvažinėjo po kitus estadus ir taip ta organizacija mirė. Rodos, vadinosi ji «Varpas». Nuo to laiko Rio de Janeiro jokio lietuviško judėjimo nebuvo. Buvo visai mažai lietuvių ir tie vienas kito nepažino, išsisklaidę ir rupinosi tik savo kasdieniais reikalais. Bet nuo 1930 metų čia atsiranda didesnis lietuvių skaicius. Atvažiuo i São Paulo amatinkų, prekybininkų, pradėjo kurtis lietuviškos, ir kad mažos, dirbtuvės, kurios pradėjo traukti daugiau lietuvių i São Paulo. Ir taip pamažu lietuvių kolonija didėjo, po truputi augo. Radosi energingesnių vyrų, kurie pradėjo galvoti apie organizacijos ikurimą.

Dar traukiant visi nesustojus stoty, jau pamatai geležinkelio stoties perone dairančius ir žvelgančius i traukinio langus pažistamus ir taip, rodos, artimus veidus. Išlipus iš traukinio, tuojaus tave apstona būrelis lietuvių, kurie atėjo i stotį tave sutikti. Cia pamatai Joną Saurusaiti, Joną Ramanauską, Juozą Ramanauską, Igną Dubauską su sūnelių, ponus Ziezius, Dutkus, Adamavičius, Putaiti Verbičkų, Zalų ir daug daug kitų.

Organizuoti Rio de Janeiro lietuviams davė dideli akstiną Petras Jonušis, kuris 1938 metais tragingai zuvo bondės nelaimėje. Tai buvo energingas ir visuomeniškas žmogus. Tuo laiku turėjęs batų dirbtuvę ir keletą lietuvių darbininkų pas save brolius Ramanauskus, brolius Gijnius ir kt. Po ilgų pasitarimų tapo suorganizuota Rio de Janeiro lietuvių sąjungai «Vilnis» kuri iki šiai dienai gyvuoja ir savo veikimą stiprina.

Tas buna ir išvažiuojant. Jau pats pirmas momentas padaro toki ispuodį apie Rio de Janeiro lietuvius, kurie išdili negali niekuomet. Jie visi tokie nuoširdus, tokie malonus, tokie artimi. Jau pačių pirmąją dieną jie padaro tvarką, kurią atėjo ir kur turi buti, ką aplankyti, kur važiuoti ir, žinoma, paskirja palydovą. Nežiurint, kad tas palydovas turi dibrti, jis vistiek tave lydės paskirtą dieną ir tavimi rupinsis.

Atvykęs i Rio de Janeiro jauči, kad šio didmiesčio lietuvių gyvena lyg viena šeima ir kad jų rupestis yra bendras čia gyvenančių rupestis. Faktinai taip ir yra. Žiurkite, istjko kokja nelaimė kuriam nors Rio de Janeiro lietuviui. Soka pagelbėti jam visi; pagamina aukų lapus ir keletas jų bėga po visą mies-

(Bus daugiau)

# Priesvalstybinis Veikimas Brazilijoje

Tuo pačiu metu, kada Brazilijos saugumo organai susekė slapta prieš esamą vyriausybę ir santvarką veikimą iš buvusios Konstitucionalistų partijos žmonių, kurių keliasdešimti areštavo policija prsadėjo plačiau sekti priesvalstybinį veikimą Brazilijoje, kuri ir išaiškino, kad minėtos partijos vadai turėjo ryšius su ekstremistiniais elementais ir drauge dirbo prieš valstybinį darbą.

Mus ryšius su Carlos Prestes. Veikė visoje Brazilijoje. organizavo darbininkų streikus, dalyvavo visur sukilimuose. Prieš keletą metų buvo nuvykęs i Sovietų Rusija iš kur grizo 1938 metais ir pradėjo vadovauti Brazilijos komunistams, kada jau Carlos Prestes buvo areštuotas. Areštuotųjų tiek konstitucionalistų, tiek komunistų eina tardymas. Laikraščiai praneša, kad daug konstitucionalistų paleista laisvėn, kurių kaltės nėra, o kiti dar sėdi kalėjime.

Ivairiose estadose policija ne-nuilstamai dirba ir iki šiolei be areštuotųjų konstitucionalistų daug areštavo ekstremistų ir jų vadą Honorio de Freitas Guimaraes.

Brazilijos vyriausybė dabar ima griežtai visus, kurie tik prieš valdžią ar esamą santvarką nors veikia. Lietuviams kaip svetimsalliams, meturintiems teisių, geriausia laikytis nuosaliai visų tokių judėjimų, kurie yra priešingai krašto istatymas ir už kurios baudžiama visu griežtum. An prie vlenokios ar prie kitokios santvarkos, svetimsalis vis tiek liks svetimsaliu.

Vietos laikraščiai paduoda plačią areštuotojo biografiją, kuri esanti parašyta paties Honorio. Cia jis sakosi, esąs turtingos ir kilnios brazilų giminės. Brazilijos komunistų partijoje veikia jau senai. Važinėjo užsienioose, kur susipažino su užsienių darbininkų gyvenimu. Turėjo arti-

## 500 metu nuo spaudos isradimo

Jau pusė tūkstančio metų kai kultūringasis pasaulis naudoja si knyga ir laikraštis; jie yra musu kasdieninis dvasios penas Musu laikais techniniai išradimai lenktyniuoja, o anuomet, prieš 500 metų, spausdinimo mašinos turėjo plėtuotis daug sunkiau ir vargingiau, ir jo išradėjas turėjo patirti daugiau nemalonumų negu džiaugsmo iš išradimo, kurio vaisiai visiškai teisingai puošia „Naujųjų amžių“ savoką.

Gutenbergas, kurio tikroji pavardė buvo Jonas Gensflejšas, mažai teturėjo naudos iš to, kad buvo kles iš senos Mainco turtininko giminės. Neįturint stropių tyrinėjimų, apie jo gimimą ir jaunystę mažai kas terežinoma; ir tolesnis jo gyvenimas istorijos tyrinėtojų mažai ka pasako. Dargi tiksliai nežinoma, ar anoji „Ona prie geležinių durų“, paskutinė vienos elzasiečių giminės palikūnė, kaltinusi vyskupijos teisme Gutenbergą sulaužius sutuoktūviu pasižadėjimą, tikrai yra toji „Emel Gutenbergi“, ku ji vėliau buvo tariama buvus Gutenbergų žmona.

Gensflejšas buvo nepaprastai nagingas žmogus; tačiau neturtingas. Dėl piniginių reikalų dažnai jam tekdavo bylinėtis. Didios dvasios vyro neturtas dažnai išeidavo naudai jo dalininku, visu pirma Mainco turto Jono Fusto, kuris pirmuosius Gutenbergų knygų spausdinimo bandymus rėmė tik tiek, kiek jie teikdavo jam naujos ir kol jam Gutenbergų išradimus buvo reikalingas.

1449 m. Gutenbergas sudarė su Fustu ana nelaiminga sutartį, pagal kuria jis už 800 aukso guldenų paskola Fustui ikeitė visus savo išrastas ir pasidirbtus branguosius spausdinimo prietaisus. Sešiu procentu paluką nu pareikalavo Fustas už šią paskolą ir tolimesni apyvartos kapitala, kuri jis teikė Gutenbergui, kol Fusto žentas, Petras Seferis, dar godesnis pinigų gaudytojas, pasidarė biznio dalininku ir savo nuostyvi patarė reikalauti skolos tuo momentu kai Gutenbergas iš savo išradimo jau turėjo apčiuopiamu rezultatu.

Jeį kreditoriai butu buvę kantrūs ir padoresni, tai Gutenbergas, kaip atpildo už savo trusą, butu ir geresniu dienu susilaukęs; tačiau lyg tyčia tuo momentu, kai Gutenbergas daliai išpjaustytas spaudmenimis rinko savo garsiaja 42 eilučių Bibliją, kurio kiekvienas egzempliorius dabar vertinamas auksu, Fustas ir Seferis ji apskundė teismui.

### Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak

Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5,

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)

Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

### LABORATORIJA — MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapumo ir išmatų) Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštus.

Priėmimo valandos nuo 9—11 ir nuo 3—6. Sekmadienį nuo 10—12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

Gutenbergas dėjo viską, ka tikėtai turėdamas, kad tik redaktorius patenkintu, bet šito jiems buvo per mažą. Teismui abu dalininkai pateikė savo pačių skolas ir piniginius nuostolus, kuris priteisė Gutenbergui tuo jau sumokėti 2.000 aukso guldenų Fusto naudai. Tatai buvo Gutenbergų krachas, nes jis neturėjo nieko.

Pagal sutartį iš Gutenbergų buvo atiteistos jo spausdinimo mašinos su vertingais psalmių rinkiniais; Fustas ir Seferis dabar atdarė spaustuve savo vardą.

Ir ivyko taip, kad pirmojo išspausdintojo knygoje apie Gutenbergą, kaip spausdintoja ir išradėja, buvo nulyta. Šio psalmių rinkinio baigiamajame žodyje taip pasakyta:

„Cia pateikiamas psalmių rinkinys, papuoštas gražiais initialais ir pakankamai paryškintais rubrikomis (t.y. raudonai išspausdintas antgalviais) yra meniško spausdinimo išradimo vaisius atliktas be jokios plunksnos panaudojimo ir taip sudarytas bei

— ROMA. Italai organizuoja didžiules demonstracijas visuo se miestuose, nukreiptas prieš Angliją. Fašistai reikalauja, kad Italija stotų karan Vokietijos pusėje.

— BERLYNAS. Vokiečių admiralitetas praneša, kad nus kandinatas didelio tonazo angli kreiseris ties Bergenu. Laivo vardo nepaduoda. Anglai žinia atšaukia.

— AMSTERDAMAS. Dideli pasirengimai karui Olandijoje. Prieslėktuvinės patrankos pas tatytos visu pasieniu su Vokietija.

— BELGRADAS. Petuslavių jos spauda visu griežtumu smerkia Vokietijos žygi. Vyriausybė susirupino vokiečiams „tursais“, kurie pradėjo plusti dideliais būriais į šią kraštą. Sakoma, tai yra persirenge kareiviai

— STOKHOLMAS. Spauda praneša kai kuriu smulkmenu apie Norvegijos užpuolimą. Vo kietijos karo laivyno jurininkai persirenge turistais, jau ankšrinko savo garsiaja 42 eilučių Bibliją, kurio kiekvienas egzempliorius dabar vertinamas auksu, Fustas ir Seferis ji apskundė teismui.

Dievo garbei su nuolankumu paskirtas Jono Fusto, Mainco piliečio, ir Petro Seferio iš Gernsheimo, 1457 Viešpaties Dan gun žengimo šventės išvakarėse“.

Gutenbergas betgi, vėl kiek pinigų gaves ir naujas mašinas pasidirbes, bijojo savo vardu atidaryti spaustuve, nes ji ir vėl galėjo buti iš jo atimta.

iVenu riaušiu metu 1462 m. Fusto spaustuve sudegė; ėa Gutenbergas išūrėjo Dievo bausme, nes nuo tos dienos be dar bo like Fusto spaustuves moki niai išsisklaidė po visa pasauli ir nebesirupino tu dviejų godižu darbavau „biznio paslap ties“ saugojimu, bet patys ivairiose vietose isteigė nuosavas sapustuves.

Jonas Gutenbergas mirė 1468 m. vasario 14 d. suvarges ir apleitas. Tik daug vėliau po jo mirties istorinė tikrovė pas talė Gutenbergų varda i tinkama vieta.

1837 m. Mainco miestas, galiausiai, pagerbė ta vyra, dvasios pena per knyga išnešiojusi žmonijai po visa pasauli, tuo didžioju paminklu, kuri sukūrė garsiojo menininko Torvaldse no geniali ranka.

tuose. Kiti ivyžavo su prekiniu ais laivais. Cia pat jiems buvo išduoti ginklai. Keliu uostu administracija buvo papirkta. To dėl taip lengvai viskas ir ivyko.

— VARSUVA. Rusu užimtoje Lenkijos dalyje siaučia tekos teroras ir bado žmėkla. Kasdie šimtai areštuotu. Cekistai suna ima visus inteligentus.

— KIRUNA. Narvik uoste nuskančinta 40 laivu. Apsupti 2.600 vokiečiu. Ju likmjas—pa siduoti arba buti sunaikintems

— Vatikanas. Popiežius Pijus XII dar karta mėginsias taikinti karjaujančias šalis.

### DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

### VOKIECIŲ FOTOGRAFIJŲ

ISTAIGA

### “BERNARDO”

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinimo, o taip pat ir su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta įnamus fotografijų reikalais. Dar iš fotografių

Arthur Schamidt

Rua São Caetano 447 (senas, 103-111 S. Paulo) Telefono 4-5576

## SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

### Be operacijos

Videriu skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nu silpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos pagydoma BE OPERACIJOS, įvairios Moterų ligos gydomos irgi BE OPERACIJOS, tik su injekcijomis. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

### Dr. Paulo Licciardi

Medikas Operatorius Santa Casa

Premimas nuo 11 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val. vak. Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444

PASTABA: Vyksta i namus bile valandą dieną, nakti

## DR. A. CANDIA

Venerinės lgos:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.) SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštus.

Telefonas: 4-0218

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

### PRISIEKUSIS VERTĖJAS

## MIGUEL OCOUGNE

R. 15 DE NOVEMBRO, 193 sobreloja Tel. 2-6398.

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteira de identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.



## LIETUVIAI, DĖMESIO!

Kiekvienas pasistenkite pažinti

SIUVYKLĄ LIETUVĄ

KAIZO ŽEBRAUSKO

Cia yra didelis pasirinkimas įvairiausių meuziagų. Už darbą garantuojame.

Lietuvių siūvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena

Rua General Ozorio Nr. 161. — S. PAULO

## DR. LUIS ABINADER

Gydytojas.

Gonoreja, Gydymas greitas ir be skausmu Moterų Ligos. - eumatizmas ir Astma

Av. São João No. 578, 2º aukštus, 21 Apartamentas, Telefonas: 4-7069.

Ligonius priima nuo 1 iki 2 ir nuo 14 iki 18, 30 val.

**NETURI PINIGU?**

**REIAI GER O KOSTIUMO**

ad nieko nelsaukdamas kreipkis siuvyklon

**Vilnius**

Av. São João N. 864

Rua da Moóca N. 3027

Rua Duque de Caxias N. 723

Kur pataludinasi geriausios medzingos

eilute mokedamas i menses po

20\$. O taip pat cia gausi

neperilampama ap-

siausiu (capa) tokiomis pat

salygomis

**Telephone 4-5015**



Pirmoji Lietuviska Spaustuve ir Papelaria

**Pan Americana**

Rua da Moóca, 1721 - Telefonas: 3-2056, - São Paulo.

Priima ir atlieka visokius spaudos darbus: Notas, Fakturas, Duplikatus, Ivairiausias kartonus, gaskaitas ir t. t. Darbas atliekamas pagal užsakytojo skoni. Be to, galima gauti visokių rašomųjų reikmenų: Laiškams popierius ir krautuves.

**LIETUVIAI KREIPKITES I SAVAJA SPAUSTUVE IR PAPELARIJA, NES LIETUVIAMS DAROKOS DIDELES NUOLAIDOS.**

Darba paimame iš namu ir ji pristatome užsakytajui

**KAINOS PIGIOS. DARBAS SKUBUS IR SAZININGAS**

Rua da Moóca, 1721 Telef. 3-2056

**Prenumeruokites Lietuviu Aida Brazilijoj**

**SIUVYKLA "ESTAN"**



**STASIO SLIKTOS**

gerai zinoma visiems lietuviams  
Rua da Conceição 79 A, Fone  
4-1940 (prie pat stoties L. u z  
atidaré nauja skyriu — antra  
siuvyklá, prie stoties Zuz ten  
ir gyvenamas butas

RUA da Conceição, 11

**GALECKO SIUVYKLA**



Siuva rūbus pagal naujusias madas iš  
ivairiausių medžiagų — vietinių ir užsieni  
Darbas pagal savo kokybę yra pigus,  
atliekamas sąžiningai, diplomoto siū-  
vėjo Galecko prižiūrimas.

TAD VISI IR SIUVASI RŪBUS GA  
LECKO SIUVYKLOJE.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257

Tel. 4-1457

**Daržai ir Ukiai**

Netoli stoties Carvalho de  
Araujo suburbio Central do  
Brasil, parduodame geriausios  
žemes daržams ir nedidelėms  
ukiams. Zeme apaugusi mišku.  
Yra pakankamai vandens. Ze  
mės kaina — tik 300—400  
reisu kvadratinis metras. Ge-  
ri keliai ir arti esančios sto-  
tys duoda galymibės užvesti  
paukščių uki, verstis daržin-  
kyste, kito tokiu kulturu au-  
ginimu ir irengti poilsio namus  
Sklypai nuo 10.000 metru  
išsimokėjimui pradant nuo

50\$000  
Savininkas. Cia de Agri.  
Imigracão e Colonizacão.  
Pardavimu Raštine: Rua  
José Bonifacio, 98 Tel. 2-7549  
S. Paulo, Sekmadjeniais ir šio-  
kioadieniais istisa savaite ga-  
lima teirautis vietoje krautuve-  
je prieš Carvalho de Araujo  
stoti pas ANTONIO KRISTEN  
Traukiniai iš stoties Norte  
išeina: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10  
12,14; 14,30.  
Iregistruota nr. 45 iš 10  
-12-38 trečioje apylinkėje.

**Lietuviu Jaunimui  
DEMESIO!**



Norėdami dėvėti gražiai pasiūtuso rūbų  
ir pigiau negu kitur tik pas Paulu Am-  
brozevičius, kur darbas atliekamas  
naujausių madų vyriškų ir moteriškų.  
Lietuviai, išnaudokite laiką, sal-  
madieniais ir vakarais. Užsilkite ir iš-  
kiosite, nes darbas atliekamas nebrangiai  
kaip São Paulo centro, bet daug pigiau

Taip pat yra gražūs pasirinkimas  
moderniškiausių medžiagų

**PAULO AMBROZEVICIUS**

R. CICLAMES. 52 V. BELLA

**Dr. H. Schechtmann**

Santa Casa Gydytojas

**Vidujiniu ligu specialistas**

Bendra Kliniká vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius prima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 235 TEL. 5-1461 S. PAULO

**FARMACIA ANHAIA**

Rua Anhaia, 565 (Bom Retiro) Tel. 5-3551 S. PAULO

**Passerini**

Farmaceutikas

Kainos pigios. Duodami Inzesonai

# LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS

JOURNAL - LITUANO - ECHO -

XI Yno - metai São Paulo, Balandis-Abril 20 1940 Nr. 16

## Kas naujo kolonijoje

### ATEJO PASTAS IS LIETUVO

Šią savaitę atėjo dar vienas paštas iš Lietuvos italoniošku laivu ir atvežė truputi laišku ir laikraščių. Visi atvežtieji laiški skelbiami šiame numeryje. Gal greičiau jau nutruks susisiekimai su Lietuva, kaip tik Italija istos karan.

### ATSALO ORAI

Balandžio mėnesio pirmoji pusė buvo tokia karšta, kad niekas neatmena kad tokiu laiku būtų tokie karščiatai. Bet jau antroje pusėje oras atšalo ir jau panašu truputi į žiemos metą.

### ISEJO IS SPAUDOS RYTAS

Šią savaitę išėjo iš spaudos 2-as «Ryto» numeris. Truputi pavėluotai, nes, pagal tvarką turėjo išeiti ne antras, o ketvirtas. «Ryto» redakcija aiškina, kad dėl spaustuvės kaikiurių techninių kliūčių.

Gal ir taip? Šiaip žurnalas daro gero išpuolio, gerai padarytas, turiningas, ir gan didelis net 40 puslapių. Žurnalą «Rytas» galima nusipirkti ir Aido redakcijoje.

### PARDUODAMI NAMAI

Parduodamas namas dviejų kambarių ir virtuvės. Žemės sklypas 10X47. Teirautis Rua Lituania nr. 85, Mooca, prieš pat lietuvių mokyklą.

Parduodamas namas visai nebrangiai dėl skubais išvažiavimo. Namai dviejų kambarių, virtuvės ir didelio barakono, tik penkios minutės nuo bondės. Teirautis: Quinta da Paineira, Rua Um nr. 92, Villa Prudente.

### VISI SKELBKITES LAIKRAŠČIAI TVJE «AIDE».

Pasiskelbę laikraščiuje «Aide» visuomet turėsite naudą. Visi biznieriui, amatininkai ir dirbtuvių savininkai skelbkites «Aide», nes Aidas plačiausia skaitomas ir todėl pasiekimas garantuotas.

### KVIECIAMI ANTRA KARTA IDENTIFIKUOTIS

Kviečiami i Gabinete de Investigações identifikuotis antrą kartą šie lietuviai:

Gregorio Nikitinas, Juozas Vaitulionis, Leonas Vaicekauskas, Petras Vaitkevičius, Zofija Kneplienė, Vladas Kraunas, Vladas Vilutis, Bronius Voskelis, Kazys Mikalaitis, Elena Celekaitė, Jonas Serutis, Leonina Laikauskaitė, Povilas Buitvidas, Eleonora Kupčiūnaitė, ir Emilija Mieliauskaitė.

Visi, kurie kviečiami, turi nusinėti geltonas identifikacijos kortelės.

### CENTRO INTERVENCIJOS.

L.K.Pendruomenės organai „Sviesa“ užpėreitos savaitės lai tvarkyti savo dokumentus. Sve-

doje, rašydama apie lietuvių mokytojų išvykimą i Lietuva, pas tebėjo, kad L.S.Brazilijoje nors ir rašiusi, jog mokytoju Sajungai neatleisusi, o vis dėlto „Sviesos“ pranešimas išsipildė ir mokytojai turi išvažiuoti, girdi, net ir Centro intervencija nieko nepagelbėjusi.

Sios žinutės, tilpusios „Sviesoje“, gal mažai kas pastebėjo o gal pastebėjo dėmesio i tai nekreipė. O vis dėlto ji yra idomi dėl to, kad čia kalbama apie Centro intervencija atleistu mokytoju atžvilgiu. I tai turėtu paaiškinti Centro vadovybė, kokia intervencija Centras yra daries dėl mokytoju Skaitytojas.

### ORGANIZACIJOS SUJUDO VAKARUS RENGTI.

Orams atvėsus, S.Paulo lietuvių organizacijos sujudo rengti vakarus. L.M.M.R.Rytas rengia vakarus labai dažnai. Tai ne naujiena. Bet skaitome laikraščiuose, kad balandžio 20 d. rengia vakara Mokoje lietuvių mokykloje L.S.Brazilijoje; Gegužės 4 d. rengia koncerta L.J.K.S., „Viltis“, vietos neskelbia, ta pačia diena rengia vakara São Caetano L.M.M.R. Rytas. Žodžiu norintiems pasilinksminti ir pasižokti, atsidaro durys visuose rajonuose.

Krsp.

Nuo Red.: L.J.K.S., „Viltis“ savo rengiama koncerta atidėjo dėl to, kad ta pačia diena rengia L.M.M.R.Rytas vakara.

### ISVYKO I PROVINCIJA.

Buves lietuvių mokyklos mokytojas J.Jurgilas, kuris liko atleistas nuo pareigu, išvyko i provincija. Ka jisai tenai veiks, nežinia. Savo laiku „Sviesos“ buvo rašiusi, kad Jurgilas vyksias ukininkauti. O „Lietuvius“ prie to pridėjo, kad Jurgilas vyksias ukininkauti, kaip kun. Arminas nupirksias uki, tai Jurgilas eisias už berną. Dabar jau Jurgilas išvyko. Matyt, kad išsipildė ir „Sviesos“ ir „Lietuvio“ pranašystės. Lietuvius.

### SAUKIAMI NUMERIAI IDENTIFIKUOTIS

20 d. nuo 45.801 iki 46.000.
22 d. nuo 46001 iki 46.300.
23 d. nuo 46.301 iki 46.600.
24 d. nuo 46.601 iki 46.900.
25 d. nuo 46.901 iki 47.200.
26 d. nuo 47.201 iki 47.500.
27 d. nuo 47.501 iki 47.700.

Visi šaukiamieji nešasi žalias korteles ir jas iteikia identifikacijos valdininkui. Policijoje darbas prasideda 12 val.

### SKUBEIKTE LEGALIZUOTIS.

Svetimšaliu legalizacijos terminas jau baigiasi. Dėl to kiekvienas lietuvis privalo laiku susiteikti.

tikrinimas ar jie legaliai gyve timšaliu legalizacija bei ju pana Brazilijoje pastaruju laiku žiurima labai griežtai. Dėl to mes ispėjame lietuvius nesivė linti. Siuo reikalu teikia reikalingu žiniu apie registracija, kaip ja atlikti Aido redakcija.

### B.L.O.CENTRO REIKALAI.

Brazilijos Lietuvių Organizacijos Centro reikalai jau sutvarkyti valdžios istaigose ir pradės savo veikima. Paskutiniu metu buvo šaukiami visa eilė vadovybės posėdžiu, kur priimta atitinkami veikimo planai ir apsvarstytas nauju nariu priėmimas. Be to, kalbėta taip pat ir apie Lietuvių Išeiviu Dienos minėjima, kad šiais metais dar geriau ir tinkamiau prisirengti šiai dienai. Išeiviu Diena, kaip žinoma, buna liepos mėn. bet dėl Centro vadovybė jau ir jau prisirengti reikia laiko. To šiuo reikalu svarstė.

### „AIDUI“ SUKANKA 10 METU

Šiais metais „Lietuvių Aidu Brazilijoje“ sukanka 10 metu. Redakcija jau rengiasi prie šio jubiliejaus. Jubilėjinis laikraščio numeris išeis padidintas, duos daug ivairios medžiagos iš praeties kolonijos gyvenimo. Visi Aido skaitytojai ir prieteliai prašome rašyti. Rašykite ivairias žinias iš kolonijos gyvenimo, savo patyrimus, o jei kas gali, tai ir fotografiju. Viskas bus skelbiamas jubilėjiniame „Aido“ numeryje. 10 metu laiko tarpas neilgas, tačiau laikraščio gyvenime jis labai reikšmingas ypač musu neturtingoje ir dar visai jaunoje kolonijoje. Laukiame medžiagos iš visos Brazilijos, kur tik yra lietuvių. Galima rašyti viska, ivairius atsiminimus iš praeties. Raštai turi būti pasirašyti su aiškiu ir pilnu adresu.

Aparta jubilėjinio numerio, „Aidas“ dar išleis ta pačia progą dideli leidini—metraštį. Tas bus pabaigoje šiu metu. Kiekvienas aidietis gaus šitoki metraštį kai dovana. Rašyti galima jau medžiaga ir metraštini. Bendradarbiavimas priimamas visu lietuviu, kurie tik nori savo darbu padėti Aidu. Tai laukjame šios paramos iš visu. Jubilėjinis Aido numeris išeis apie birželio mėnesi. Taigi jau laikas visiems sukrusti ir savas laikraštis pripildyti ivairiomis žiniomis iš lietuvių kolonijos gyvenimo.

### ZADA LEISTI VAIKAMS LAIKRAŠTELIAI.

Lietuvių Sajunga Brazilijoje žada leisti vaikams skirta mėnesini laikraštėli. Laikraštėlis buvo pradėjęs eiti ankščiau, bet buvo sustojęs. Dabar vėl ji atnaujins.

### GATAVOS KARTEIROS.

Svetimšaliu Delegacijoje, po visu pertvarkymu, vėl pradėtas normalus darbas ir karteiros vėl išduodamos, kaip ir ankščiau, tik už jas reikia damokėti po 20\$200 ženklų emigracijos. Sia savaitė išimtos šioms karteiros:

Antanui Nagrockiui, Onai Lepeska, Franciskai Krasnaveičenei, Jurgui Tumui, Jonui Siktarovui, Jadvygai Zukauskaitėi, Juozui Raziulevičiui.

PAIESKOMAS Jonas Dambrauskas, gyvenes Rio de Janeiro mieste. Kas apie minėta asmeni žino arba paties ieškomo prašau atsiliepti, Antanas Mikšys, Rua Washington Luiz, 220 S.Paulo.

PARDUODAMAS namas visai nebrangiai dėl skubaus išvažiavimo. Namai dviejų kambarių, virtuvės ir didelio barakono, tik penkios minutės nuo bondės. Teirautis: Quinta da Paineira, Rua Um nr.92 Villa Prudente,



## «Aukso Gromata»

S. m. gegužės mėn. 4 dieną (šeštadieni), São Caetano, Rua Perela 36, Lietuvių Meno Mėgėjų Ratelis «Rytas» rengs dideli ir idomų

## VIESA VAKARA

Bus suvaidinta antrą kartą São Paulo garsaus lietuvių dramaturgo Petro Vaičiuno 4-rių veiksmų drama «AUKSO GROMATA».

Vaidina geriausios rytiečių meninės jėgos ir «Ryto» choras vaidindamas baudžiauninkų roles dainuoja lietuviškas dainelės, va dāvaujant musų kolonijos muziko p. J. Stankuno.

Tad, visi i toki retą rytiečių parengimą.

Po dramos tęsis šokiai iki 4-rių val. ryto. Prašome nesivėluoti, nes pradžia lygiai 8 v. v.

Pastaba: Sulig Juiz de Menores parėdimu, mažamečiai negali būti daugiau, kaip iki 10 val. vakaro, kurie neturi daugiau 14 metų.

RENGEJAI



## Dr. João Forstman

Dentistas dipluotas jau 12 metų.

Per 15 dienu pataisyto savo dantis už pingus ar isimokėtinai Kiekvienas klientas turi teise: Itraukti danti be skausmo už 7\$000. Išimokėtinai nuo 10\$00 iki 20\$000. Mokestis gali būti mokamas per 30 d. Dedami dar geriausios medžiagos. Darbas garantuotas ir skubas. Didelis patogumas, kad supranta: lietuviskai, rusiskai, vokiškai, kt kalbas.

Rua da Moóca, 2607

## VILA ORATORIO

Geriausi žemes sklypai ant Alto da Mooca

Uzregistruoti pagal No. 99 7-oje Apylinkeje 1939-9-15, Dekr. No. 51

Savininkas: João Araujo Pinto

Koncesionierius: Arnaldo Felmanas

Žemės sklypai parduodami geriausiomis išimokėjimo sąlygomis be palūnams pradėdant nuo 50\$000 i mėnesį. Duodame statybai metžiaga. Statome namus išimokėtinai.

TEIRAUTIS: raštinėje Viljoja kasdiena, o taip pat ir šventadieniais.

SUSISIEKIMAS: Omnibusai Villa Oratorio ir Agua Raza nuo Largo da S6 ir Largo Paysandu

## Zemes Sklypai - Moóca - Belém

Sirdyje didžiausiam industrijos rajono S. Paulo PARDUODAMA: žemės sklypai prie gatvių: Mnoca, Tobias Barreto, Campineiros, Itaqueri, Trilhoes, Avenida Cassandoca (su jas Prefeitura projekta, 25 metru pločio), ir t. t.

Grindinys - vanduo - vandentekis - šviesa - jėga - telefonas

Išimokėjimas ilga laikui, mokestis mažas, be palūnams. Geriausia vieta pasistatyti vilas, gyvenamus butus dirbtuvėms ir industrijai patalpas.

Palengvinimai su statybos medžiaga

Dokumentai registruoti Septintoje Apylinkeje, Nr. 98, 1939-9-9 Teirautis kasdien, šiokeieniais ir sevmadieniais, nuo 8 iki 14 valanda vietos raštinėje:

Rua Tobias Barro, 43

SUSISIEKIMAS: Bondes: Bresser, Belem, Mooca. OMNIBUSAI 28 Villa Bertjoga is Largo da S6 kas 5 minutės. KALBAMA LIETUVISKAI

Neį  
Ser  
K.  
Als  
s. i  
XI Ar  
L  
Br  
BRAZI  
Braz  
tas Ge  
diena  
Minas  
kur d  
Estadio  
šį 5v  
Paulo  
caemb  
tyti ir  
jg met  
lo Gil  
Barros  
NACIA  
«A  
Rio G  
Cruz  
propag  
uros  
K  
Taut  
Jane  
vo pos  
komun  
pe. Si  
Saugu  
106 k  
nutėist  
metų.  
RESPU  
Bala  
Respub  
Vargas  
visi Br  
prašyn  
taip p  
ryje P  
vienam  
sipaižin  
Vargas  
K  
Karas  
vis labi  
savo ka  
jimo. S  
ir pran  
vokiečių  
ma api  
kiek ma  
me kar  
pasakyt  
sujungti  
iklimps  
mėtojai  
išku tik  
prie Sv  
sirengė  
švedų s  
dideli s  
ypač pi  
mas dai  
padarys  
ir Norv